

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Стус В. Твори : У 4 т., 6 кн. / В. Стус. Львів, 1994. – С. 132.
2. Стус В. Палімпсести : Вибране. К. : Факт, 2003. – 432с.
3. Стус В. Час творчості / В. Стус. К. : Дніпро, 2005. – 704 с.
4. Юнг К.Г. Душа и миф. Шесть архетипов / К. Г. Юнг ; пер. А.А. Спектор. М. : АСТ, Мн. : Харвест, 2005. – 400 с.
5. URL :[https://uk.wikisource.org/wiki/Сторінка:Кобзарь_\(1876\).djvu/655](https://uk.wikisource.org/wiki/Сторінка:Кобзарь_(1876).djvu/655) (дата звернення: 8.01.2021)

REFERENCES

1. Stus V. Tvory [The Works] (1994): 4 vol., 6 books. / Lviv, P. 132.
2. Stus V. Palimpsesty: Vybrane. (2003). [Palimpsests: Selected Writings] Kyiv: Fakt, 432 p.
3. Stus V. Chas tvorchosti (2005). [Creativity Time] Kyiv: Dnipro, 704 p.
4. Jung C.G. (2005). Dusha I Mif. Shest Arkhetipov [Soul and Myth: the Six Archetypes]; translation by A.A. Spektor. Moscow: AST, Minsk: Harvest, 400 p.
5. URL :[https://uk.wikisource.org/wiki/Кобзарь_\(1876\).djvu/655](https://uk.wikisource.org/wiki/Кобзарь_(1876).djvu/655) (date of retrieval: January 8, 2021).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Інна Перцова – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та російської мови Донецького національного медичного університету.

Наукові інтереси: семасіологія, стилістика, семантичні аспекти перекладу.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Inna Pertsova – Candidate of Philology, Assistant Professor of the Department of Ukrainian and Russian Languages of the Donetsk National Medical University.

Scientific interests: semasiology, stylistics, semantic aspects of translation.

УДК 811.111'42'373(73):32

DOI: 10.36550/2522-4077-2021-1-193-246-252

“ТРАМПІЗМИ” – ВІД ОКАЗІОНАЛІЗМУ ДО УЗУАЛЬНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ ОДИНИЦІ

Олена ПОПОВА (Суми, Україна)

ORCID: 0000-0002-1851-2931

e-mail: o.popova@gf.sumdu.edu.ua

ПОПОВА Олена. “ТРАМПІЗМИ” – ВІД ОКАЗІОНАЛІЗМУ ДО УЗУАЛЬНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ ОДИНИЦІ. У статті до розгляду беруться оказіональні лексичні одиниці, вжиті американським президентом Д.Трампом, та основні принципи і механізми їх подальшої узуалізації. Політичний дискурс, завдяки своїй популярності у сьогоденному демократичному суспільстві, виконує роль тієї рушійної сили, що діє в рамках теорії подвійного кодування, уможливаючи декларативне, процедуральне, семантичне та емотивне / епізодичне запам'ятовування сказаного чи почутого, а звідси і оказіональних лексичних утворень.

Ключові слова: декларативна пам'ять, епізодична пам'ять, оказіоналізм, політичний дискурс, семантична пам'ять, теорія подвійного кодування, узуальна лексика.

POPOVA Olena. “TRUMPISMS” – FROM OCCASIONAL TO USUAL LEXICAL UNITS. The article deals with the problem of occasional lexical units used by the 45th American President D.Trump in his political speeches, and their further possible progress to the status of usual words generally used in the American variant of the English language. Political discourse is taken as an object of the research due to its popularity, and the highest circulation in the modern democratic society that, with the help of its characteristics, guarantees maximum promulgation of the occasional words. It is stressed in the article that the study cannot be purely done in linguistic terms, as the very progress from occasional to the usual words covers the aspects of pedagogics, psychology, neuropsychology, neurodidactics. To trespass the borderline between occasional and usual, it is surely badly needed to be repeated scores of times – the task that is fully performed by the political and media discourses in concatenation - but still it alone is not enough. The newly created word should correspond not only to the communicative demands of a speaker-creator, but also with the views and beliefs of the audience. Thus, it catches declarative, procedural, semantic, and episodic / emotional memory of the addressee. Altogether, it should be of some significance as in the context of the information given by the politician, so from the prospective of the very addressee (his life values and experience). Dual Coding Theory involving the activity of

verbal and non-verbal systems comes to the fore to explain the principles of successful memorization of occasional lexical units coming to life through political discourse.

Key words: declarative memory, Dual Coding Theory, episodic memory, occasional lexical unit, political discourse, semantic memory, usual lexical unit.

Постановка проблеми. Лексичний склад будь-якої мови зазнає постійних змін (поява okazіоналізмів, неологізмів, їх перехід до унормованих лексичних одиниць, набуття статусу архаїзмів). Така генеза лексичного фонду мови є абсолютно природним явищем. Разом з тим, процеси, що визначаються як цілком прийнятні та беззаперечні, на сьогоднішній день демонструють небувалі темпи і масштаби, поясненням яких є потужний науково-технічний (і вже як результат – культурний, морально-етичний) розвиток суспільства. Варто зазначити, що під словом “розвиток” зовсім не обов’язково слід розуміти “покращення” чи “зростання”. Зазначена лексема має ще й наступне тлумачення: “Процес, в результаті якого відбувається зміна якості чого-небудь, перехід від одного якісного стану до іншого” (Портал, 2019). Саме у такому розумінні будемо розглядати тенденції “розвитку” лексичного складу сучасного американського варіанту англійської мови.

Огляд літератури і мета дослідження. У запропонованому дослідженні маємо на меті з’ясувати чинники та механізми, що сприяють просуванню лексичної одиниці від статусу okazіональної до узуальної і надалі нормативної.

Для унаочнення скористаємося американським політичним дискурсом, як **об’єктом** даного дослідження, адже політика стоїть на перетині ораторського мистецтва, театру, абсолютно залежить від ЗМІ і є цілком узуальним явищем, підтвердженням чому можуть слугувати президентські вибори в США 2020: ажіотаж та запекле протистояння не лише двох кандидатів на посаду Президента (Д. Трампа та Д. Байдена), а й громадян усієї країни, що підтримують ту чи іншу сторону. Мова політиків і, безпосередньо, лексичні одиниці перетворюються на “зброю” не лише для отримання омріяної посади, а й для внесення певних корективів до лексичного складу мови, в цілому.

Відтак, **предметом** дослідження є okazіональні лексичні одиниці, які вживає Д.Трамп у своїх політичних зверненнях, та їх шанси на подальше усталення в рамках лексичного складу сучасного американського варіанту англійської мови.

Завдання даної роботи – обґрунтувати багатозаровість процесу узуалізації лексичних одиниць, який залежить не лише від плину часу та соціального статусу адресанта-творця таких лексичних “ляпів”, а й численних лінгвальних та позалінгвальних чинників, що виводить питання просування лексичних одиниць від okazіонального до узуального на міждисциплінарний щабель.

Актуальність обраної тематики зумовлена, з одного боку, темпами оновлення лексичного складу мови, з іншого, різною популярністю політики як такої (чи то політичного дискурсу, якщо оперувати лінгвістичними термінами) у сучасному суспільстві, а звідси – і її вплив на лексико-граматичний склад будь-якої мови (англійської, зокрема, адже у даному дослідженні до розгляду беруться виступи 45-го американського Президента Д.Трампа).

Александрук І.В., Бацевич Ф.С., Бялик В.Д., Горбачевич К.С., Єнікеева С.М., Зацний Ю.А., Колоїз Ж.В., Новоселецька С.В., Chilton P., Feldman O., Gutenberg N. та інші присвячують свої численні роботи вивченню питання політичного дискурсу та його особливостям, мовної норми та процесам її становлення.

Виклад основного матеріалу. За рахунок демократизації суспільства політика як така набуває все більшої вагомості, привертаючи інтерес громадян будь-якої країни. Сучасні ЗМІ, у свою чергу, уможливають максимальний доступ суспільства до сказаного чи написаного політиками. І йдеться тут не лише про політичні ідеї чи гасла, які є на меті інших політиків, адже безсумнівно основна дія, до якої “схиляють” політики, тобто закликають:

- завоювати авторитет та укріпити свій імідж, “сподобатись народу”;
- створити певний емоційний настрій, викликати певний емоційний стан у адресата;
- дати адресату нові знання, нові уявлення, інформувати про свої позиції;
- переконати адресата погодитись з мовцем, його думкою, прийняти його точку зору;
- спонукати адресата проголосувати на виборах за певного кандидата, партію, блок, рух і т.д. (Паршина, 2005: 21).

А йдеться тут радше про мовний матеріал, яким послуговуються політики, ну і безпосередньо – лексичний, адже він є пріоритетом цього дослідження. Лексичні одиниці, вжиті у тому чи іншому політичному контексті отримують неабиякі шанси на подальше життя (узуалізацію і надалі – усталення, якщо мовиться про окаціоналізми). Підтвердження тому знаходимо у сучасних ученнях з педагогіки, психології, нейропсихології, нейродидактики. Вчені віднайшли основні принципи, відповідно до яких певні лексеми, користуючись “вподобанням” реципієнта, набувають активного вжитку. Конкретні відділення мозку відповідають за специфічну діяльність в процесі запам’ятовування почутого, побаченого чи прочитаного: 1) гіпокамп відповідає за декларативну, процедуральну та епізодичну пам’ять; 2) мигдалевидне тіло – фільтрує та інтерпретує чуттєву інформацію, асоціюючи її з власним чуттєвим досвідом; 3) таламус відповідає за передачу чуттєвої інформації до кори головного мозку (Heppmann, 2020: 65).

Привертає увагу у такому тлумаченні саме частотність слова “чуттєвий”. Когнітивно сприймаючи об’єктивну дійсність, залежно від власних відчуттів, бачень, виховання, людина буде реагувати абсолютно суб’єктивно, керуючись тією інтелектуальною, мовленнєвою, етичною базою, яку має на момент конкретної ситуації. Когніція викликає емоції, а емоції впливають на когніцію, оскільки вони втручаються в усі рівні когнітивного процесу; вони є двома головними параметрами здібності людського розуму, досвіду з особистими та соціальними аспектами, вони тісно пов’язані один з одним: когнітивні процеси супроводжуються емоціями, а емоції когнітивно осмислюються (Danes, 1987: 274).

Limbisches System ⇔ zentrale Kategorie des motivationalen Lernens

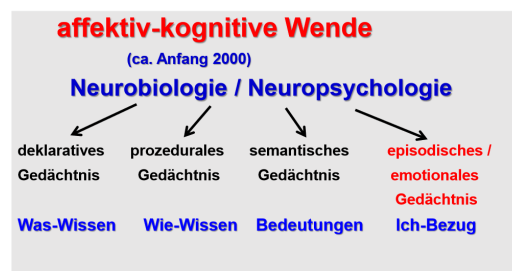

Рис.1 (Biechele, 2020)

Відповідно до семантико-когнітивного підходу (Карасик В.І., Приходько А.М., Піменова М.В., Стернін І.А. та інші) “concepts are organized according to the field principle and may be described in terms of a three-layered model structured by the notional (informative), figurative-associative, and interpretative layers (or field components)... The notional layer of the concept exposes its informational content, covers the minimum of cognitive attributes that define the most significant differential features of the object... Figurative-associative layer comprises sensual (perceptual) image, which is a product of reflecting objective reality through the human sensorium... and the interpretative field lets concept get actualized in speech” (Popova, 2019: 54–63).

Відтак, при запам’ятовуванні почутого і побаченого спрацьовують наступні чинники: яку саме лексичну одиницю ми запам’ятовуємо, яку вона має семантику, за яких умов ми зустріли її у письмовому чи усному мовленні і, зрештою, як все це корелює із нашим життєвим / чуттєвим досвідом. У такому тлумаченні знаходимо підтвердження слів Данеша, що “когнітивні процеси супроводжуються емоціями, а емоції когнітивно осмислюються” (Danes, 1987: 274). І жодну із названих складових у даному процесі не можна назвати вторинною.

Більше того, бачимо в дії теорію подвійного кодування: “Dual Coding Theory involves the activity of two distinct subsystems: a verbal system specialized for dealing directly with language and a nonverbal (imagery) system specialized for dealing with nonlinguistic objects and events. The systems are assumed to be composed of internal representational units, called logogens and imagens, that are activated when one recognizes, manipulates, or just thinks about words or things” (Paivio, 2006: 3) – що в черговий раз доводить доцільність застосування

дискурсивного підходу. Адже, образ чи картинка разом із словом створюють такий собі подвійний зв'язок – подвійне кодування, що має сприяти кращому розумінню почутого чи прочитаного і, відповідно, кращому його запам'ятовуванню, адже знаки вербальні та невербальні, сама дискурсивна ситуація покликані розбурхати той чи інший особистий досвід реципієнта, а відтак, і його емоції.

Повертаючись до об'єкту нашого дослідження – політичного дискурсу – нагадаємо, що він сповна оперує як когнітивною складовою, так і емотивною, адже, як було зазначено вище, на меті він несе не лише “надання адресату нових знань”, а й “створення емоційного настрою”, “спонукання”, “переконання адресата” (Паршина, 2005: 21).

<p>1) <i>I guarantee I have the vocabulary better than all of them.</i> 2) <i>I have this incredible vocabulary.</i> 3) <i>Believe that or not I watch my words very carefully. There are those that think I am a very stable genius</i> (Trump's, 2020).</p>	
---	--

При такому розподілі смислових важелів можна з упевненістю стверджувати, що однією з провідних характеристик політичного дискурсу є не просто кореляція когнітивної та емотивної складової, а навіть первинність емотивності та вторинність інформативності (Попова, 2014: 88). Звертаючись до виборців, політики не лише словами, а й жестами, зовнішнім виглядом, самою комунікативною ситуацією апелюють до особистого досвіду адресата, намагаючись бути максимально переконливими, “наближеними” до сфери інтересів свого електорату.

У такий спосіб у реципієнта формується абсолютна і беззаперечна віра в сказане: як на смислового, так і на знакового рівнях. Текст сказаного, зовнішній вигляд та оточення адресанта, джерело трансляції – все спрямовано на створення міфу достовірності та вірогідності політичного дискурсу.

Заразом не слід забувати про наявність численних “ляпів” (йдеться саме про лексичну складову), особливо притаманних усному мовленню – це може бути вживання неправильних афіксів, малопрізвищ, оказіоналізмів, вигадання нових слів за рахунок помилкової вимови англійських слів, плутанини співзвучних слів, повторів.

- 1) *He was awarded the bronze star and the combat **infantroopen** badge.*
- 2) ***Heroilynn** alone, if you look at the heroin epidemic...*
- 3) *... companies are really big **benefishers**.*
- 4) *... made a **pivittible**, really, and I mean this was pivotal.*
- 5) *I hope they now go and take a look at the **oranges**, the **oranges** of the investigation, the **beginnings*** (Trump's, 2019).

З одного боку, наведені приклади є лише помилками, спричиненими різними факторами (як то ті, що названі вище), які в усному чи письмовому мовленні допускає кожен з нас. Та з іншого боку, такі помилково, оказіонально створені лексичні одиниці отримують надалі шанс на усталення, завдячуючи могутності та повсюдності все того ж політичного дискурсу, ну і звичайно ж суспільній вагомості самого адресанта.

Підтвердженням тому слугують, наприклад, “бушизми”, які вже пройшли період узуалізації та акцептуалізації носіями мови і навіть етап реестрування у лексикографічних джерелах.

Наприклад, слово “*misunderestimate*” – стало одним із перших “ляпів” Дж. Буша. Вперше він вжив його на виступі в Бентонвіллі штату Арканзас під час президентської кампанії 6 листопада 2000 року: “*They misunderestimated me*” (Top Bushisms, 2014). Слово набуло популярності – сам Буш вживав його і надала, наприклад, у своєму виступі у Вашингтоні 26 вересня 2001 року:

The folks who conducted to act on our country on September 11th made a big mistake. They underestimated America. They underestimated our resolve, our determination, our love for freedom. They misunderestimated the fact that we love a neighbor in need. They misunderestimated the compassion of our country. I think they misunderestimated the will and determination of the Commander-in-Chief, too (Top Bushisms, 2014).

З плином часу знаходимо цю лексичну одиницю вже в словниках: онлайн-словник “Wikitionary” визначає її етимологію; в онлайн-словнику неологізмів “The Rice University Neologisms Database” з’явилося визначення похідного від нього вже іменника *misunderestimation*; в онлайн-словнику “Urban Dictionary” станом на 2014 рік подається вже 6 значень дієслова *misunderestimate* (Попова, 2015).

Тож, час та покорова узуалізація того чи іншого okazіоналізму (коли він виходить вже за межі дискурсу, в якому народився) сприяють його усталенню. А відтак, і кожен з “ляпів” Д. Трампа потенційно має шанс на подальше життя у лексичному складі англійської мови. Залишається лише питання, що може послугувати тією рушійною силою, яка допоможе перетнути межу між “okazіональним” та “узуальним”.

Зрозуміло, що вагому роль відіграє політичний дискурс, як такий, його популярність та повсюдність у сучасному суспільстві. Статус адресанта, його значимість та повага до нього серед виборців також є одним з керуючих чинників. Ну і повторюваність таких “ляпів”, що продовжують транслюватися-навіюватися сучасними ЗМІ і надалі. “Nervenzellen, die beim Beobachten, Zuschauen von zielgerichteten Handlungen anderer aktiv werden, (intuitiv) stille innere Mitreaktion „spiegeln“... Spiegelneurone bewirken, dass wir Aufgaben umso besser ausführen können, je häufiger wir beobachten können, wie sie ausgeführt werden“ (Herrmann, 2020: 89–98). Відповідно, політичний дискурс та дискурс ЗМІ сповна “виконують покладені на них місії”. І переконатись у цьому легко: у випадку з лексичними “ляпами” Д. Трампа варто лише в пошук задати фразу “new words by D. Trump” чи “Trump’s best words” – результат буде кількісно приголомшливим, наприклад:

- 1) ... *expectations in the House for the midtown... and midturn year.*
- 2) *Declaring the whole state to be a stankchuary criminal...*
- 3) *Waive all apliculibulls state taxes.*
- 4) *In April of 20,014... (Trump’s, 2020).*
- 5) *And to deligitimatize...*
- 6) *Patriotic citizens who want their families protecterd.*
- 7) ... *the national humanitaries medal.*
- 8) *Asbadidizziz, it meant something (Trump’s, 2019).*

Переважна більшість okazіоналізмів, які знаходимо у промовах Д. Трампа, є відвертими помилками, пов’язаними чи-то з невідповідністю оратора до свого виступу (а звідси і неправильна вимова, проблеми з артикуляцією, повтори, відсутність зосередженості), чи-то з низьким словниковим запасом (що провокує до власного словотвору).

Проте, не слід недооцінювати роль адресата, адже саме він має стати посередником на шляху лексичної одиниці від “okazіонального” до “усталеного”. Адресат гарантує частотність подальшого вживання почутого чи прочитаного okazіоналізму. Для прикладу, у пошуковому віконці запропонували okazіоналізм “*asbadidizziz*” і результат виявився, окрім цілком очікуваних посилань на виступи Д.Трампа, таким:

1. *ASBADIDIZZIZ – Summoner Stats – League of Legends.*
2. *ASBADIDIZZIZ – As bad as it is – Trump word gift idea Men's Premium T-Shirt.*
3. *ASBADIDIZZIZ – As bad as it is – Trump Wort Geschenk – Frauen Langarmshirt mit V-Ausschnitt.*

Тож, відіграє роль не лише лексема, як знакова одиниця, що має своє семантичне наповнення, а й контекст, у якому її вжито, і, зрештою, як все це корелює із життєвим, чуттєвим досвідом реципієнта (Biechele, 2020). І якщо політик у такий спосіб “апелює до особистого досвіду адресата, намагаючись бути максимально переконливим, наближеним до сфери інтересів свого електорату” (Попова, 2014: 88), то хочеться вірити, що більшість американських виборців все ж таки на достатньому рівні володіють граматичною та лексичною базою англійської мови, щоб подібні лексичні “ляпи” жодним чином не “перетинались із їх життєвим та чуттєвим досвідом”.

Висновки і перспективи подальшого дослідження проблеми. Хоча, беручи до уваги вплив та конкатенацію численних чинників у процесі становлення, усталення лексичного фонду мови, на сьогоднішній день поки що рано стверджувати про існування чи, навпаки, відсутність так званих “трампізмів” у сучасному американському варіанті англійської мови. На дане питання здатен відповісти лише час, як то бачимо із прикладу “бушизмів”, коли оказіональні форми знайдуть свого користувача. Зараз же можна з впевненістю стверджувати, що лексичні “ляпи”, яких припустився Д.Трампа у своїх публічних виступах, користуються неабиякою популярністю в усіх ЗМІ; нехай і у досить сатиричній формі – проте це вже перший крок до узуалізації.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Паршина О. Н. Стратегии и тактики речевого поведения современной политической элиты : дис... доктора филол. наук : 10.02.01 / Паршина Ольга Николаевна. – Саратов, 2005. – 325 с.
2. Попова О.В. Передвыборчий дискурс США в динаміці англійської мови середини ХХ – початку ХХІ століть : дис. ... к.філол.н. : 10.02.04 / Попова Олена Володимирівна. – Суми, 2014. – 252 с.
3. Попова О.В. Misunderestimate – на шляху від оказіоналізму до неологізму / О.В. Попова, Т.Ю. Курило // Наукові записки. Серія "Філологічні науки (мовознавство)". – Кіровоград : Видавець Лисенко В.Ф. – 2015. – Випуск 137. – С. 81–85.
4. Портал української мови і культури. Словник. Чинний правопис 2019. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <https://slovnuk.ua/>
5. Biechele B. Reihe 4 plus 1 : Film ab! Momente des Lernens mit Augen und Ohren / B. Biechele // Webinar. – München : Hueber, 2020. – [Elektronische Quelle]. – Onlineauftritt : <https://www.hueber.de/webinare>
6. Danes Fr. Cognition and Emotion in the Discourse Interaction : A Preliminary Survey of the Field / Fr. Danes // Preprints of the Plenary Session Papers. – XIV International Congress of Linguists Organized under Auspices of CIPL, Berlin 10-15. August, 1987. – 448 p.
7. Herrmann U. Neurodidaktik. Grundlagen für eine Neuropsychologie des Lernens. – Weinheim : BELTS, 2020. – 303 S.
8. Paivio A. Dual Coding Theory and Education / A. Paivio // Draft chapter for the conference on “Pathways to Literacy Achievement for High Poverty Children”. – The University of Michigan School of Education, September 29-October 1, 2006. – [Electronic resource]. – Access : <https://neuropedagogie.com/images/pdf/paivio.pdf>
9. Popova O. The Concept of European Integration in the EU-Ukraine Perspective: Notional and Interpretative Aspects of Language Expression / O. Popova, A. Prokopenko, O. Yehorova // On-Line Journal Modelling the New Europe. – Cluj-Napoca, Romania : Babes-Bolyai University, 2019. – № 29. – P. 53–77.
10. Top Bushisms in the Category of : Build Your Vocabulary 2014. – [Electronic resource]. – Access : http://andyfinn.us/bush_league/bushisms21_build_your_vocabulary.htm
11. Trump’s Best Word: 2020 the Bracket Tournament / The Daily Show. – [Electronic resource]. – Access : https://www.youtube.com/watch?v=jY0luez_2qk
12. Trump’s Best Words: 2019 Edition / The Daily Show. – [Electronic resource]. – Access : <https://www.youtube.com/watch?v=UE9BXkQ-SRc>

REFERENCES

1. Parshyna, O.N. (2005). Strategii i taktiki rechevogo povedeniia sovremennoi politicheskoi elity : dis... doctora filol. nauk : 10.02.01 [Strategies and tactics of speech behavior of modern political elite]. Saratov, 325 p.
2. Popova, O.V. (2014). Peredvyborchyi dyskurs USA v dynamitsi angliiskoi movy drugoi polovyny XX – pochatku XXI stolit : dys... kandydata filol. nauk : 10.02.04 [Pre-election discourse of the USA in the English language dynamics of the second half XX – beginning XXI centuries]. Sumy, 252 c.
3. Popova, O.V. (2015). Misunderestimate – na shliahu vid okazionalizmu do neologizmu // Naukovi zapysky. Seriiia “Filologichni nauky (movoznavstvo)”. [Misunderestimate – on its way from occasional word to neologism // Naukovi zapysky. Seriiia “Philological Sciences (Language Study)”]. Kyrovohrad, pp. 81–85.
4. Portal ukraiinskoi movy i kultury. Slovnuk. Chynnyi pravopys (2019) [Portal of the Ukrainian language and culture. Dictionary]. – [Electronic resource]. – Access : <https://slovnuk.ua/>
5. Biechele B. Reihe 4 plus 1 : Film ab! Momente des Lernens mit Augen und Ohren / B. Biechele // Webinar. – München : Hueber, 2020. – [Elektronische Quelle]. – Onlineauftritt : <https://www.hueber.de/webinare>
6. Danes Fr. Cognition and Emotion in the Discourse Interaction : A Preliminary Survey of the Field / Fr. Danes // Preprints of the Plenary Session Papers. – XIV International Congress of Linguists Organized under Auspices of CIPL, Berlin 10-15. August, 1987. – 448 p.
7. Herrmann U. Neurodidaktik. Grundlagen für eine Neuropsychologie des Lernens. – Weinheim : BELTS, 2020. – 303 S.
8. Paivio A. Dual Coding Theory and Education / A. Paivio // Draft chapter for the conference on “Pathways to Literacy Achievement for High Poverty Children”. – The University of Michigan School of Education, September 29-October 1, 2006. – [Electronic resource]. – Access : <https://neuropedagogie.com/images/pdf/paivio.pdf>
9. Popova O. The Concept of European Integration in the EU-Ukraine Perspective: Notional and Interpretative Aspects of Language Expression / O. Popova, A. Prokopenko, O. Yehorova // On-Line Journal Modelling the New Europe. – Cluj-Napoca, Romania : Babes-Bolyai University, 2019. – № 29. – P. 53–77.

10. Top Bushisms in the Category of : Build Your Vocabulary 2014. – [Electronic resource]. – Access : http://andyfinn.us/bush_league/bushisms21_build_your_vocabulary.htm
11. Trump's Best Word: 2020 the Bracket Tournament / The Daily Show. – [Electronic resource]. – Access : https://www.youtube.com/watch?v=jY0luez_2qk
12. Trump's Best Words: 2019 Edition / The Daily Show. – [Electronic resource]. – Access : <https://www.youtube.com/watch?v=UE9BXkQ-SRc>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Олена Попова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології Сумського державного університету.

Наукові інтереси: політичний дискурс, мовна норма та зрушення в ній.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Olena Popova – Candidate of Philological Sciences, Assistant Professor, Assistant Professor of the Department of Germanic Philology at Sumy State University.

Scientific interests: political discourse, language norm and its shifts.

УДК 821.112.2.09:82.02Реал] "19"

DOI: 10.36550/2522-4077-2021-1-193-252-259

**КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ «МАГІЧНИЙ РЕАЛІЗМ»
В НІМЕЦЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ**

Світлана ПРИТОЛЮК (Тернопіль, Україна)

Orcid: 0000-0002-9245-4477

ResearcherID: I-7285-2018

e-mail: prytoliuk@tnpu.edu.ua

ПРИТОЛЮК Світлана. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ «МАГІЧНИЙ РЕАЛІЗМ» В НІМЕЦЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ. *Стаття присвячена дослідженню магічного реалізму в німецькому літературознавстві, розглядаються витoki терміну та його концептуальні засади. Автор статті констатує розбіжності та протиріччя щодо тлумачення терміну, розмитість поняття та його гетерогенність. У статті наголошується, що зародження і становлення магічно-реалістичного методу в німецькій літературі має свої особливості та унікальність і відрізняється від відомих світові зразків латиноамериканської або ж англомовної літератури. Зазначається, що німецький магічний реалізм є історично детермінованим і у багатьох своїх зразках відображає травматичний повоєнний досвід із вираженою інспективністю та гуманістичною спрямованістю.*

Ключові слова: магічний реалізм, література Німеччини, постекспресіонізм, Нова об'єктивність, Франц Ро, Массімо Бонтемплі.

PRYTOLIUK Svitlana. CONCEPTUALIZATION OF THE NOTION "MAGICAL REALISM" IN GERMAN LITERATURE. *The article is devoted to the study of magical realism in German literary criticism, the origins of the term and its conceptual principles are considered. The author of the article relies on the research of German scientists, in particular M. Scheffel, D. Kirchner, H. Roland, T.W. Leine, M. Niehaus, J. Schuster and notes the differences and contradictions in the interpretation of the term, the vagueness of the concept and its heterogeneity. It is emphasized that the period of formation of the magic-realistic method of writing in Germany in the historical perspective generally covers the period from 1920 to 1960 and includes the beginning of the era of National Socialism and the Second World War. In German literature, the term was not immediately established, its assertion and dissemination were hampered by several factors: first, its contradiction, because it combines semantically opposite concepts – "realism", which directly correlates with reality, the true image of reality, and "magical", based on the supernatural, fantastic, reaching beyond reality; second, the moment of its origin falls on a rather complex and contradictory period of German history, which is reluctantly mentioned or silenced; third, magical realism has sometimes been mistakenly identified with the notion of "Neue Sachlichkeit". Analysis of all factors shows that the origin and formation of the magic-realistic method in German literature has its own characteristics and uniqueness and differs from the world-famous examples of Latin American or English literature. As a result, the author notes that German magical realism is historically determined and in many of its examples reflects the traumatic postwar experience with a pronounced introspectivity and humanistic orientation. As an aesthetic concept, magical realism expands the boundaries of realism: by depicting the objective world in its real dimensions, it focuses its gaze on the unreality hidden behind real objects.*